

Sygn. akt XII Ga 613/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 grudnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Krakowie Wydział XII Gospodarczy – Odwoławczy w następującym składzie:

Przewodniczący-Sędzia: SO Bożena Cincio-Podbiera

Protokolant: osobiście

po rozpoznaniu w dniu 18 grudnia 2015 r. w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) spółka z ograniczoną

odpowiedzialnością spółki komandytowej w Z.

przeciwko D. P.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego od wyroku Sądu Rejonowego dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie z dnia 20 lutego 2015 r. sygn. akt V GC 2111/14/S

I. oddala apelację;

II. zasądza od pozwanego na rzecz strony powodowej koszty postępowania apelacyjnego w kwocie 90 zł (dziewięćdziesiąt złotych).

UZASADNIENIE

Strona powodowa (...) spółka z o. o. sp.k. w Z. domagała się zasądzenia od pozwanego D. P. kwoty 2 421 zł z odsetkami ustawowymi i kosztami procesu. Wskazała, iż w listopadzie 2012 roku sprzedała pozwanemu towary objęte fakturami nr (...), których płatność przypadała na 9 i 14 listopada 2012 roku. Należności tych pozwany nie uregulował.

W sprzeciwie od wydanego w sprawie nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym pozwany wniósł o oddalenie powództwa. Podniósł, iż strona powodowa zwróciła się do sądu z roszczeniem, które nie odpowiada jego rzeczywistemu zadłużeniu. Żadnych wniosków dowodowych pozwany nie złożył.

W odpowiedzi na sprzeciw strona powodowa pismem procesowym z dnia 1 października 2014 roku wniosła o zasądzenie od pozwanego kwoty 2 270,66 zł ustawowymi odsetkami i kosztami procesu wskazując, iż pozwany dokonał zapłaty wyłącznie 150 zł po wniesieniu sprawy do sądu, nie odpowiedział na wezwanie do zapłaty, nie podnosił żadnych okoliczności zwalniającego ze zobowiązania.

Na rozprawie w dniu 16 stycznia 2015 roku Sąd Rejonowy na podstawie art. 505/4/ par. 1 kpc uznał żądanie zasądzenia od pozwanego kwoty 600 zł z odsetkami ustawowymi za niedopuszczalną zmianę powództwa i w tym zakresie wyłączył powództwo do odrębnego rozpoznania oraz uznał oświadczenie zawarte w piśmie procesowym z dnia 1 października 2014 roku za oświadczenie o cofnięciu powództwa w zakresie kwoty 750 zł wraz odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 2 grudnia 2012 roku do dnia zapłaty. Na rozprawie w dniu 20 lutego 2015 roku pozwany nie stawił się,

pełnomocnik pozwanego nie złożył żadnych wniosków dowodowych, jedynie wnosił o rozłożenie przedmiotowego świadczenia na 3 raty.

Wyrokiem z dnia 20 lutego 2015 roku Sąd Rejonowy zasądził od pozwanego na rzecz strony powodowej kwotę 1670,66 zł z odsetkami ustawowymi oraz umorzył postępowanie w zakresie kwoty 750 zł wraz odsetkami ustawowymi liczonymi od tej kwoty oraz obciążył pozwanego kosztami procesu.

W uzasadnieniu tego wyroku Sąd Rejonowy wskazał, iż między stronami doszło do zawarcia umowy sprzedaży w rozumieniu art. 535 kc, zgodnie z którą towar został pozwanemu wydany. Pozwany nie zgłaszał żadnych zastrzeżeń ani co do jakości, ani odnośnie ilości towaru objętego spornymi fakturami. W zakresie jedyne zarzutu dotyczącego innego rozmiaru zadłużenia nie zaoferował żadnych wniosków dowodowych. Sąd Rejonowy uznał przedstawione dowody z dokumentów w postaci faktur VAT za wiarygodne, a cofnięcie powództwa zgodnie z art. 203 par. 1, 3 oraz 4 kpc za dopuszczalne, co zaowocowało umorzeniem postępowania w tym zakresie na podstawie art. 355 kpc.

W apelacji od tego wyroku pozwany zarzucił Sądowi Rejonowemu naruszenie art. 217 par. 1 kpc w związku z art. 227 kpc, polegające na oddaleniu wniosku dowodowego zgłoszonego przez pełnomocnika pozwanego na rozprawie dnia 20 lutego 2015 roku w postaci dowodu z przesłuchania pozwanego. Dalej pozwany zarzucił Sądowi Rejonowemu naruszenie art. 233 par. 1 kpc przez sformułowanie błędnych wniosków dowodowych prowadzących do uznania, że strona powodowa wykazała dochodzoną pozew należność. Zarzucił także skarżący naruszenie art. 320 kpc poprzez odmowę rozłożenia zasądzzonego świadczenia na raty oraz art. 488 par. 2 kc przez jego niezastosowanie i uznanie, że pozwany obowiązany był do zapłaty ceny.

W motywach apelacji stwierdzono, iż Sąd Rejonowy ustalił, że między stronami doszło do zawarcia umowy, w wykonaniu której pozwanemu zostało wydane niewadliwej dzieło i za które to dzieło pozwany został obowiązany do zapłaty. Zdaniem skarżącego pominięcie dowodu z przesłuchania pozwanego stanowiło istotne uchybienie procesowe gdyż pozwany w ten sposób mógł wykazać zakresu wadliwości towaru dostarczanego przez stronę powodową. Uchybienie to miało wpływ na wynik postępowania, gdyż w przypadku uwzględnienia tych dowodów zarzut nienależytego wykonania zobowiązania przez powoda winien być uwzględniony. Odnośnie zarzutu naruszenia art. 488 par 2 kc skarżący wywodził, iż skoro nie otrzymał świadczenia wzajemnego o walorach określonych w umowie, to tym samym uprawniony jest do wstrzymania się ze swoim zobowiązaniem uiszczenia za przedmiotowy towar należności. Naruszenia art. 320 w pozwany upatrywał w tym, iż bez jego przesłuchania niemożliwa była ocena czy zachodzą przesłanki rozłożenia zasądzzonego świadczenia na raty. Z taką argumentacją apelant domagał się zmiany zaskarżonego wyroku i oddalenia powództwa, ewentualnie uchylenia wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji.

Sąd Okręgowy zważył co następuje.

Apelacja jest nieuzasadniona.

Pozwany w sprzeczności od nakazu zapłaty nie tylko nie zaoferował żadnych dowodów, ale nawet nie sprecyzował swojego stanowiska w sprawie, ograniczając się do ogólnikowego stwierdzenia, iż roszczenie na kwotę 2 421 zł nie odpowiada rzeczywistemu zadłużeniu/ jedno zdanie tekstu/. Nie zareagował też pozwany na pismo procesowe strony powodowej z dnia 1 października 2014 roku. Nie składał też pozwany w sprzeczności, ani w żadnych pismach procesowych wniosku o rozłożenie świadczenia na raty. Przede wszystkim, mając na uwadze argumenty apelacji wskazać też trzeba, że pozwany nie podnosił żadnych zarzutów odnośnie jakości przedmiotowego towaru czy terminowości wykonania umowy. Jak wynika z zalegających w aktach dokumentów towar ten stanowiły etui na karty długopisem w ilości 87 sztuk oraz fresbee w ilości 501 sztuk. Jakie wady miałyby te towary posiadać oraz z jakich przyczyn w apelacji pozwany uważał, że strony zawarły umowę o dzieło, skarżący w apelacji nie podaje. Argumentów takich nie podał nawet, jak już wyżej wskazano, w toku postępowania przed sądem pierwszej instancji. W tym kontekście trudno uznać zarzuty apelacji za usprawiedliwione skoro nie łączą się one z materiałem dowodowym i w żaden sposób nie zostały udowodnione.

Jeśli zaś chodzi o zarzut naruszenia art. 488 par. 2 kpc to wskazać należy, iż przy całkowitym braku dowodów zaoferowanych przez pozwanego nie ma podstaw do uznania aby świadczenie strony powodowej było wykonane w sposób nienależyty. Tylko zaś w takim przypadku może być rozważana ewentualność wstrzymania się ze świadczeniem wzajemnym.

Odnośnie zaś zarzutu naruszenia art. 320 kpc należy też wskazać, że ani w sprzeciwie, ani w toku procesu pozwany nie wywodził by zachodziły szczególne okoliczności usprawiedliwiające rozłożenie zasądzonego świadczenia na raty. Rozważenie zaś takiej ewentualności wymaga zaoferowania sądowi orzekającemu stosownego materiału dowodowego, czego pozwany zaniechał. Zgodnie ze stanowiskiem judykatury /wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 kwietnia 2015 roku, II CSK 409/14/ art.320 kpc upoważnia sąd orzekający do wzięcia pod rozwagę przy wydawaniu wyroku, czy jego orzeczenie będzie mogła być wykonane bez potrzeby przeprowadzania egzekucji, zwłaszcza czy pozwany będzie w stanie spełnić zasądzone świadczenie jednorazowo. Przesłanką zastosowania tego przepisu jest ustalenie, że w danej sprawie zachodzi wypadek szczególnie uzasadniony. W zasadzie chodzi o okoliczności dotyczące pozwanego dłużnika, jego sytuację osobistą, majątkową, finansowo, rodzinną, które powodują, że nierealne jest spełnienie przez niego od razu i w pełnej wysokości zasądzanego świadczenia. Rozważając rozłożenie zasądzanego świadczenia na raty, sąd orzekający nie może jednak nie brać pod rozwagę sytuacji wierzyciela. Również jego sytuacja majątkowa może bowiem co do zasady przemawiać przeciwko rozłożeniu zasądzanego świadczenia na raty, ponieważ sąd nie powinien działać z pokrzywdzeniem wierzyciela. Ochrona dłużnika nie może być bowiem stawiana ponad ochronę wierzyciela i wymaga uwzględnienia wszystkich okoliczności, w tym uzasadnionego interesu podmiotu inicjującego proces. Za przesłankę uzasadniającą rozłożenie świadczenia na raty można przede wszystkim uznać sytuację, w której wydany tytuł egzekucyjny nie miałby szans na realizację, jak wywiódł Sąd Apelacyjny w Katowicach w wyroku z dnia 19 grudnia 2014 roku, V ACa 235/ 14.

Z uwag tych wynika, iż pozwany niezasadnie obciąża sąd zarzutem naruszenia art.320 kpc. Nie zostały jednak wykazane szczególne okoliczności usprawiedliwiające zastosowanie tej normy. W szczególności w procesie pozwany w żaden sposób nie próbował udowodnić, iż zachodzą przesłanki do zastosowania art 320 kpc. Nie przedstawiono żadnych dokumentów finansowych ,ograniczając się do twierdzenia na ostatniej rozprawie, co świetle art. 6 kc nie może być uznane za wykazanie konieczności zastosowania tego przepisu. Dodatkowo zauważyć należy, iż wierzyciel od ponad trzech lat oczekuje na zapłatę.

Rozważając zaś zarzut naruszenia art. 217 par. 1 kpc w związku z art. 227 kpc w efekcie oddalenia wniosku dowodowego w postaci przesłuchania pozwanego zauważyć należy, iż przed złożeniem takiego wniosku pozwany winien zaoferować i inne dowody, z których wynikało że wniosek ten jest zasadny. Jeśli więc chodzi o ewentualną wadliwość towaru czy dzieła jak chce apelant, to należało wskazać na czym polegają wady, jaki jest ich zakres i jakie uprawnienia z tytułu rękojmi winny tu pozwanemu przypadać oraz wykazać, że zachowano termin związany z dochodzeniem roszczeń z tytułu rękojmi za wady rzeczy lub dzieła. Jeśli zaś chodzi o okoliczności, które uzasadniałyby rozłożenie świadczenia na raty to wskazać trzeba ,iż samo przesłuchanie strony nie jest wystarczające. Strona bowiem, jak już wyżej wskazano, winna przedstawić swoją sytuację finansową, a zatem przedłożyć stosowne dokumenty w postaci czy to zeznań podatkowych, czy wyciągów bankowych ,czy dalszych dowodów obrazujących sytuację finansową strony. Dopiero wówczas sąd orzekający mógłby rozważać czy istnieją podstawy do przeprowadzenia subsydiarnego dowodu z przesłuchania strony w rozumieniu art. 299 kpc . Ponieważ pozwany nie wykazał żadnej inicjatywy dowodowej, a składając wniosek o przesłuchanie na ostatniej rozprawie sam na rozprawę się nie stawił, przy czym wniosek o rozłożenie świadczenia na raty był złożony w sprawie po raz pierwszy, przyjęć należało, że ten jedyny wniosek dowodowy pozwanego zmierzał jedynie do przewłoki postępowania/ art. 217 par. 2 kpc/, niezależnie od uwag poczynionych wyżej.

Mając na względzie Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 apelację oddalił jako bezzasadną. O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 98kpc w związku z art 108 par. 1 kpc.

SSR A. Węglowska